

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 10C/57/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2510201260
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2013:2510201260.7

DOPLŇACÍ ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany samosudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci navrhovateľa: SKP, k.s., Lazovná 64, Banská Bystrica, IČO: 44 915 691, správca konkurznej podstaty úpadcu KFZ Sys, s.r.o. „ v konkurze“, Košútska 1342, Sládkovičovo, IČO: 36 814 148, zast. JUDr. Pavlom Konečným, advokátom, AK so sídlom Hurbanova 14A, Banská Bystrica proti odporcovi: C. Y., T.. XX.XX.XXXX, H. U. XXXX/XA, C., občan SR, t.č. na neznámom mieste, občianka SR, zast. súdom ustanovenou opatrovníčkou N.. F. C., vyššou súdnou úradníčkou OS Trnava, o zaplatenie 609,89 eur s príslušenstvom, doplňujúcim rozsudkom takto

r o z h o d o l :

Výroková časť rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 10C/57/2011-113 zo dňa 12.01.2012 sa d o p l ň u j e týmto výrokom:

Súd určuje, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve o pripojení zo dňa 17.04.2007, ktorej obsahom je záväzok odporcu ako spotrebiteľa v prípade jeho porušenia zmluvných povinností uhradiť navrhovateľovi ako dodávateľovi zmluvnú pokutu vo výške 5174,40 Sk, zmluvnú pokutu vo výške 2700,00Sk, zmluvnú pokutu vo výške 2500,00 Sk, zmluvnú pokutu vo výške 7000,00 Sk, zmluvnú pokutu vo výške 990,00 Sk, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.02.2010 domáhal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu sumu 609,89 eur s 18,25 % úrokom z omeškania ročne od 24.4.2007 do zaplatenia a trovy konania, trovy právneho zastúpenia. V návrhu uviedol, že žalovaná suma predstavuje nárok navrhovateľa na zmluvnú pokutu.

Okresný súd Piešťany vydal dňa 12.01.2012 v predmetnej veci rozsudok pod č. k. 10C/57/2011-113, pričom v zmysle § 153 ods. 3,4 O.s.p. ex lege nevyhlásil neprijateľnú podmienku v časti zmluvných pokút, v ktorej časti návrh zamietal.

Podľa § 166 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania, o trovách konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže účastník do pätnástich dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu.

Je nepochybné, že medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. ako podnikateľom a odporcom ako fyzickou osobou nepodnikateľom boli uzatvorené v zmysle § 43 zákona o telekomunikáciách zmluvy o pripojení č. 9900595776 zo dňa 10.01.2006 a zmluva o pripojení č. 9900843167 zo dňa 19.04.2007.

Odporca ako spotrebiteľ nemohol ovplyvniť podstatný obsah zmluvy. Zmluvné strany si dojednali zmluvné pokuty v prípade porušenia zmluvných povinností odporcom, v zmluve o pripojení z 17.4.2007 v spojení s odkazom na cenový výmera boli zmluvné pokuty v sumách: 5174,40 Sk, 2700,00 Sk, 2500,00 Sk, 7000,00 Sk, 990,00 Sk. Zmluvné strany si dohodli, že zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty nezaniká právo navrhovateľa na náhradu škody v plnom rozsahu. V obsahu zmluvy nebolo nikde uvedené, že by zmluvná pokuta predstavovala výšku podmienenej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu.

Na základe zmlúv navrhovateľ poskytoval odporcovi verejné telefónne služby (verejnú telekomunikačnú službu ISDN, elektronickú komunikačnú službu Magio) a odporca sa zaviazal platiť odplatu za poskytnuté služby, pričom odporca nezaplatil odplatu za obdobie november 2006 až január 2007 v celkovej sume 8.022,50 Sk. Navrhovateľ, ktorý nadobudol postúpením pohľadávku odporcu, nežaluje sumu 8.022, 50 Sk, ale sumu 609,89 eur z titulu zmluvných pokút dohodnutých v zmysle zmluvy o pripojení, taríf a a vyššie uvádzaných cenových výmerov. Navrhovateľ v danej veci vystupuje ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a odporca ako spotrebiteľ, ktorý nemá postavenie podnikateľa, a ktorý nemohol ovplyvniť podstatný obsah zmluvy a ani obsah všeobecných podmienok k zmluve o pripojení, obsah taríf a cenových výmerov. Súd dospel k záveru, že zmluva o pripojení má charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 23a a nasl. zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a § 52 občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedený charakter postavenia účastníkov záväzkového vzťahu bol teda navrhovateľ povinný rešpektovať a riadiť sa ustanoveniami zákon o ochrane spotrebiteľa ako aj ustanoveniami o spotrebiteľských doložkách upravených v § 52 a nasl. OZ. Účastníci uzavreli spotrebiteľskú zmluvu podľa osobitého zákona - z. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách. Ale súd má za to, že aj na takto dohodnuté záväzkové vzťahy je v zmysle §23a ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa potrebné uplatniť primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka a výkladovo prihliadať i na smernice ES zaoberajúce sa právnym postavením účastníkov spotrebiteľského vzťahu.

Odporcovi boli poskytované verejné telefónne služby (verejná telekomunikačná služba ISDN, elektronická komunikačná služba Magio), ktoré užíval od 10.01.2006. Internet bol nastavený v programe Maxi Klasik. Odporca sa zaviazal platiť poskytovateľovi odplatu za poskytnuté služby. Poskytovateľ vyúčtoval odporcovi odplatu za poskytnuté služby v mesiacoch 11/2006, 12/2006 a 1/2007 v celkovej sume 8.022,50 Sk, ktorú sumu odporca neuhradil. Preto i poskytovateľ oznámil odporcovi odstúpenie od zmluvy o pripojení listom z 27.2.2007. Z obsahu návrhu a listinní mal súd preukázané, že predmetom tohto konania nie je zaplatenie sumy 8.022,50 Sk za neuhradené služby, ale sumy 609,89 eur z titulu zmluvných pokút za porušenie povinností.

Súd dospel k záveru, že obe zmluvy o pripojení uzavreté medzi účastníkmi konania majú charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 23a a nasl. Zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a § 52 občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedený charakter postavenia účastníkov záväzkového vzťahu bol teda navrhovateľ povinný rešpektovať a riadiť sa ustanoveniami zákon o ochrane spotrebiteľa ako aj ustanoveniami o spotrebiteľských doložkách upravených v § 52 a nasl. OZ. Účastníci uzavreli spotrebiteľskú zmluvu podľa osobitého zákona - z. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách. Ale súd má za to, že aj na takto dohodnuté záväzkové vzťahy je v zmysle §23a ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa potrebné uplatniť primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka a výkladovo prihliadať i na smernice ES zaoberajúce sa právnym postavením účastníkov spotrebiteľského vzťahu. S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom

explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto sa odvolací súd nestotožňuje s prvostupňovým súdom o len čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanja nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Podľa § 153 ods. 3 O.s.p., súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve 16ab) alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Súd prihliadal na to, že ak je zabezpečenie plnenia totožnej zmluvnej povinnosti dojednané (resp. ex lege dané) viacerými spôsobmi (úrokmi z omeškania, zmluvnou pokutou), ktoré sú zároveň z kauzálneho hľadiska obdobnými sankčnými inštitútmi (v kauzálnej rovine nie je rozdielom, či sa platí „úrok z omeškania“ alebo „zmluvná pokuta“, platí sa jednoducho určitá peňažná suma), je potrebné skúmať primeranosť takéhoto zabezpečenia k významu zabezpečovanej zmluvnej povinnosti. Zmluvná povinnosť zaplatiť riadne a včas je esenciálnou povinnosťou dlžníka, na druhej strane výška zabezpečenia je v tomto prípade zjavne neprimeraná a podľa názoru súdu v prejednávacom prípade pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ) ako aj pre neprijateľnosť (§ 53 ods. 4 písm. k) OZ) absolútne neplatná. Nie je zlučiteľné s dobrými mravmi, že pre porušenie právnej povinnosti (hoc takejto významnej v právnom vzťahu) je dojednané sankčné zabezpečenie zmluvnými pokutami 5174,40 Sk, 2700,00 Sk, 2500,00 Sk, 7000,00 Sk, 990,00 Sk. V komplexe vysloveného právneho názoru súdu a s prihliadnutím k výkladu priaznivejšieho pre spotrebiteľa (§ 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka) súd dospel k záveru, že zmluva o pripojení z 17.04.2007, od ktorej odvodzuje uplatnený nárok navrhovateľ, dosahuje značnú intenzitu nevyváženosti a výskytu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Teda v danom prípade súd v zmysle § 153 ods. 3 O.s.p. vo výroku doplniaceho rozsudku postupujúc v zmysle § 166 ods. 1 O.s.p. určil, že určitá podmienka použitá v spotrebiteľskej zmluve dodávateľom je neprijateľná.

Na základe týchto skutočností súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Súd pri svojom rozhodnutí vychádzal i zo Smernice rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, kde v čl. 3 ods. 2 sa nepovažuje podmienka za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ nebol preto schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, trojmo.

Základnými náležitosťami odvolania sú: všeobecné náležitosti (Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.), proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.